

Norge Journalist

– Det haster å bremse matvarekjedene

For fire år siden advarte et utvalg mot maktmisbruk i matvarebransjen, men lite har skjedd. – Mens politikerne tenker øker matkjedenes makt ytterligere, sier Matkjedeutvalgets leder.

Matvarekjedene Coop, Norgesgruppen og Rema har økt makt og kontroll over alle ledd i matkjeden etter at Matkjedeutvalget la frem sin rapport i 2011. Utvalget advarte mot maktmisbruk og økende maktkonsentrasjon.

FOTO: MEEK, TORE / NTB SCANPIX

Line Tomter

Kilde: NRK

- [MER OM MATBRANSJEN](#)

🕒 Publisert 19.06.2015, kl. 07:07

– Utviklingen går åpenbart i feil retning, sier Einar Steensnæs som ledet Matkjedeutvalget i 2011.

Matkjedeutvalget ble satt ned av den forrige Regjeringen for å utrede styrkeforholdet i matbransjen. Et flertall i utvalget mente de fire

matkjedene utøvet maktmisbruk og uttrykte bekymring på vegne av forbrukerne og andre aktører i matkjeden.

– Etter den gang har det blitt færre leverandører, færre matvarekjeder og distribusjonen er i ferd med å bli overtatt av matkjedene selv, sier Steensnæs.

Politikerne nøler

Matkjedeutvalget anbefalte en Ny lov om god handelsskikk og en egen ombudsordning, men de rødgrønne konkluderte aldri. Nå ligger saken til vurdering hos landbruksminister Sylvi Listhaug (Frp).

– Behovet for å få en lov om handelsskikk er større nå enn i 2011. Vi har fått en mye sterkere konsentrasjon når det gjelder distribusjon. Det gir matkjedene økt kontroll i forhandlinger, sier Steensnæs.

– *Norgesgruppen har uttalt at det er til samfunnets beste og miljøets beste at de overtar distribusjon. Hvor enig er du i den vurderingen?*

– Jeg er overhodet ikke enig med Norgesgruppen. Mange av dem som i 2011 fremdeles hadde egen distribusjon fremholdt fortalte hvor viktig det var å fortsette med dette. Men at de var under veldig press fra matvarekjedene om å gi fra distribusjon, forteller Steensnæs.

Les også: [Må ut med milliardbonuser for å få hylleplass i norske matbutikker Ringnes føler seg presset av Norgesgruppen](#)

Siden 2011 har de fleste leverandørene gitt fra seg egen distribusjon. Selv de store bryggerikjempene Hansa Borg og Ringnes er i ferd med å kaste inn håndkleet.

Høyre sier nei til ny lov

Et flertall av partiene har uttalt seg positivt om en ny lov om god handelsskikk, men regjeringspartiet Høyre stritter imot.

– Jeg har ikke hørt overbevisende argumenter for en ny lov, sier Gunnar Gundersen (H), nestleder i næringskomiteen.

– *Så du er usikker på at politiske grep er nødvendige?*

– Vi må begynne å diskutere grep, sier Gundersen.

– *Kan vi leve med at det er en sterkere maktkonsentrasjon enn for bare fire år siden?*

Einar Steensnæs ledet Matkjedeutvalget som ble nedsatt av den rødgrønne Regjeringen.

FOTO: SOLUM, STIAN LYSBERG / NTB SCANPIX

– Vi lever jo med det, men vi får signaler om at noen bruker den makten litt for mye. Det er ikke bra, sier Gundersen, som samtidig understreker at Stortinget ikke har tid til å behandle noen sak om matbransjen før sommerferien.

Se: [Brennpunkt: Matvarekrigen - 17.03.2015](#)

 Publisert 19.06.2015, kl. 07:07

 MER OM [MATBRANSJEN](#)

Opphavsrett NRK © 2015

Ansvarlig redaktør: Thor Gjermund Eriksen

Nettsjef: Frank Gander